

dóan került sor az algyői olajfinomítótól DK-re található SZBT-2 tervezett gyűjtőállomást övező gázvezeték nyomvonalának leletmentő ásatására. A kutatott terület a Völgy-köz nevű határrésztől ÉK-re, két, korábban nyilvántartott lelőhely között található. A régészeti felügyelet során 2008. április 21-én, a gázgyűjtő állomáshoz vezető műút D-i oldalán egy nagyobb szarmata gödör feltárta rajzolódott ki a közel 2 m széles nyomvonalban. Az április 22–28. között zajló feltárás során összesen 4 késő szarmata objektumot lehetett elkülöníteni. A kutatott mintegy 40 m hosszú területen több helyen élővezetékek haladtak keresztül. Ezek árkai több esetben megbolygatták az objektumokat.

A szarmata telepobjektumok közül a legjelentősebb egy füstölőbokr, melyet sikerült teljesen kibontani. Egy korábbi agyaggyerő gödörre rátelepedő tűztérből É-i és D-i irányban egy-egy kürtő indult a két hosszúkás téglalap alakú füstölőgödrök felé. Utóbbiakban számos állatcsont mellett csak gyér számú korongolt kerámia került elő. A feltárás további objektumai agyaggyerő gödrök voltak. Jellemző volt ezeknél a betöltés felső harmadának leletgazdagsága: számos félgömbös testű tál, felsőfüles edény töredéke került elő ezekből.

A leletanyag a Móra Ferenc Múzeum régészeti gyűjteményébe került.

Munkatársak: Benedek András, Nagy Norbert, Törőcsik István.

PÓPITY DÁNIEL

377. Szeged-Algyő, SZGT-2. jelű kút

(Csongrád megye) Sza, I

A Szőreg-1. Biztonsági Gáztározó SZGT-2 jelű kútjának építéséhez kapcsolódóan két területen is végeztünk régészeti kutatást.

2008. március 5–13. között a kút területén dolgoztunk, ahonnan az előzetes terepbejárás során szarmata telepre utaló kerámia került elő. A lelőhely Algyő határában, a 47. sz. főutat Tápéval összekötő műút K-i oldalán, az iparteleptől 300 m-re É-ra található, egy ÉNy–DK-i irányú lapos dombháton. Itt a dombhát ÉNy-i végén, a 720. sz. kútponttól D-re került sor a megelőző feltárára. A 880 m² nagyságú, szabálytalan sokszög alakú szelvényben összesen 5 objektumot (2 árok és 3 gödör) tártunk fel. Ebből 3 objektum késő szarmata kori, egy árok ismeretlen korú, egy pedig újkori volt. Az értékelhető szarmata kori jelenségek a szelvény D-i, alacsonyabb sarkában sűrűsödtek. Itt egy nagyobb méretű, tölcéses szájú gödör betöltésében több helyen égett fadarabok maradványait figyeltük meg.

2008. április 7–26. között az SZGT-2 jelű kút márciusban feltárt fúrásponjtól induló bekötővezeték közel 1 km hosszú nyomvonalán kutattunk. A nyomvonal DK-i irányba haladva több korábban regisztrált lelőhelyet érintett, amelyek azonban részben fedték egymást. A régészeti kutatást az élő vezetékek miatt 10 szelvényben, mintegy 5 m szélességben végeztük. Ennek

szórán 53 régészeti objektumot különítettünk el. Közülük a legtöbb a késő szarmata korból származó telepjelenség. Ezeket több esetben legújabb kori épületmaradványok és gödrök bolygatták. A szarmata gödrök legnagyobb része méhkas alakú, 1–2 m átmérővel, de előkerült több alaktalan agyaggyerő gödör is 3–4, sőt egy esetben 7 m szélességgel. A legtöbb gödörre jellemző volt, hogy felső harmaduk tartalmazta a leletek döntő többségét. Ezt a felső barnás, omladékos, paticsos betöltést leletben szegényebb kötöttebb és agyagosabb fekete humusz követte. Az objektumok között a gödrökön kívül előkerült egy sekélyen az altalajba mélyített, 3 m széles és 3 m hosszú épület is, középen cölöplyuk helyével. A szelvényt több esetben keresztező árkok V és U keresztmetszetűek voltak. A nyomvonal legdélekeletibb végén két párhuzamosan futó árok került elő. Mivel ezek után telepjelenségek nem mutatkoztak, telephatároló árkoknak határoztuk meg őket.

A szarmata gödrökből, árkokból előkerült leletanyag összetétele változatos: állatcsontokon, és kagylón kívül számos kézikorongolt és kézzel formált fazéktöredék, fedőtöredék, csupor, korongolt tálak, felsőfüles edények töredékei kerültek napvilágra. Az egyik méhkas alakú gödörben egy ép, lilás színű amphora alakú füles üveggyöngy került elő.

A nyomvonalban feltárt szarmata objektumok leletanyagának összetétele hasonló a korábban feltárt SZGT-3 és SZGT-2 jelű kút területén talált objektumok leletanyagához.

A leletanyag a Móra Ferenc Múzeum régészeti gyűjteményébe került.

Munkatársak: Benedek András, Nagy Norbert, Törőcsik István.

PÓPITY DÁNIEL

378. Szeged-Algyő, SZGT-3 jelű kút

(Csongrád megye) Sza, Kú

A Szőreg-1. Biztonsági Gáztározó SZGT-3 jelű kútjának építési területén 2008. január 21. és február 12. között végeztünk megelőző régészeti feltárást.

A lelőhely Algyő határában, a 47. sz. főutat Tápéval összekötő műút K-i oldalán, a Süli-tanyától 100 m-re ÉNy-ra található, egy ÉNy–DK-i irányú lapos dombháton. A megelőző feltárás során lehumusztolt 1537 m²-en összesen 55 objektumot tártunk fel. A téglalap alakú szelvényben az objektumok egyenletesen oszlottak el. A legtöbb objektum a szarmata korszak késői, hun kori periódusára datálható telephez tartozott, de előkerült pár újkori és ismeretlen korú objektum is.

A szarmata objektumok döntő többsége gödör: főleg méhkas, vagy tölcés alakú, ovális, és kerek átmetszettel. Több gödörben átégés nyomát figyeltük meg. Az ásatás legnagyobb objektuma egy agyaggyerő gödörkomplexum volt. A gödrök mellett 3 árkot is feltártunk, vízelvezető és kerítő funkcióval. Egy esetben egy füstölő maradványát is sikerült kibontani. Ennek